

**Додаток 1
ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням сесії сільської
від 07 листопада 2025 року
№ 1945-LXXII/2025**

**ПРОГРАМА
протидії захворюванню на туберкульоз у Нижньовербізької сільської
територіальної громади на 2026-2028 роки**

Замовник Програми
КНП «Центр ПМСД Нижньовербізької
сільської ради»

Кадоб'янський В.А.

**с. Нижній Вербіж
2025 рік**

Паспорт

Програми протидії захворюванню на туберкульоз у Нижньовербізькій сільській територіальній громаді на 2026-2028 роки

1. Ініціатор розробленої Програми (замовник) – КНП «Центр ПМСД Нижньовербізької сільської ради»
2. Розробник Програми – КНП «Центр ПМСД Нижньовербізької сільської ради».
3. Термін реалізації Програми - 2026-2028 роки
4. Етапи фінансування Програми - 2026-2028 роки
5. Обсяги фінансування Програми (тис. грн.): **90,0 тис. грн.**

Роки	Обсяги фінансування			
	Всього, тис. грн.	в т. ч. за джерелами фінансування		
		Обласний бюджет	Бюджет сільської територіальної громади	інші джерела
2026-2028 роки, в тому числі:	90,0		90,0	-
2026 рік	30,0		30,0	-
2027 рік	30,0		30,0	-
2028 рік	30,0		30,0	-

6. Очікуванні результати виконання Програми:

- щорічне зниження рівня захворюваності та смертності на туберкульоз на 1 відсоток;
- знизити показник частоти переривання лікування до 10 відсотків;
- довести кількість виявлених із застосуванням методу мікроскопії мазка мокротиння випадків захворювання на туберкульоз серед осіб, що вперше захворіли, до 50 відсотків;
- забезпечити повне одужання 70 відсотків хворих, яким вперше поставлено діагноз туберкульоз;
- запобігти поширенню мультирезистентного туберкульозу;
- запобігти поширенню ВІЛ асоційованого туберкульозу та знизити рівень смертності від ко-інфекції (туберкульоз/ВІЛ-інфекція) на 10 відсотків шляхом застосування мультидисциплінарного підходу до надання медичної допомоги таким хворим;
- забезпечити своєчасне виявлення хворих на туберкульоз;
- зменшити кількість хворих, що лікуються повторно та перервали курс лікування;
- забезпечити належне функціонування системи моніторингу ефективності здійснених заходів щодо протидії захворюваності на туберкульоз в області та ведення регіонального комп'ютерного реєстру.

7. Термін проведення звітності: звіт про виконання заходів Програми та досягнення очікуваних результатів подається сільській раді щоквартально, до 10 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

Обґрунтування доцільності розроблення і прийняття Програми протидії захворюванню на туберкульоз у Нижньовербізької сільській територіальній громаді на 2026-2028 роки

Аналіз проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання

Туберкульоз - це захворювання, яке визнано не лише медичною, а й серйозною соціальною проблемою, що потребує повсякденної уваги та нагальних заходів щодо її вирішення з боку держави та громадськості.

На тлі поступової стабілізації епідемічного процесу, на сьогодні становить загрозу поширення мультирезистентного туберкульозу та ко-інфекції (туберкульоз/ВІЛ-інфекція).

Зокрема і в нашій області окреслилася низка невирішених проблем щодо захворюваності на туберкульоз, а саме:

- недостатній рівень раннього виявлення туберкульозної інфекції у дітей, виявлення хворих на туберкульоз шляхом проведення туберкулінодіагностики серед контактних осіб та осіб, які належать до груп ризику, стосовно захворювання на туберкульоз та ВІЛ-інфікованих;
- погіршення ефективності лікування хворих на туберкульоз (в т.ч. внаслідок недостатнього оперативного оздоровлення хворих);
- збільшення частоти мультирезистентного туберкульозу;
- низький рівень фінансування та недотримання вимог інфекційного контролю, як наслідок зростання захворюваності серед медичних працівників;
- зростання туберкульозу серед ВІЛ-інфікованих;
- необхідність відкриття відділень для лікування хворих з мультирезистентним туберкульозом;
- недостатній рівень забезпечення соціального супроводу хворих, створення та обладнання ДОТ-кабінетів для контрольованого лікування;
- проблемним є питання впровадження сучасних методів діагностики хворих, зокрема комп'ютерної томографії.

На цьому фоні необґрунтовано, хаотично руйнується матеріально-технічна база фтизіатричної служби, а саме:

- протягом останніх чотирьох років не поновлюється медичне діагностичне обладнання, не виділяються кошти на ремонт, повірку та обслуговування наявного обладнання, на придбання постільної білизни, проведення капітальних ремонтів і покращення умов перебування пацієнтів у стаціонарах;
- недостатньо виділяються кошти на проведення профілактики туберкульозу, в т.ч. на проведення виїзних флюорографічних обстежень населення у віддалених та гірських населених пунктах області.

В Україні склалася критична ситуація: в умовах соціально-економічної кризи, яка поглиблюється через військовий конфлікт на Сході країни, зростають ціни як на продовольчі, промислові товари, так і на комунальні послуги, знижується рівень життя населення, і як наслідок прогнозується

погіршення епідемічної ситуації з туберкульозу, що потребуватиме проведення додаткових організаційних заходів та фінансових витрат.

Зобов'язання органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування в цій ситуації полягають в тому, щоб посилити контроль за епідемією, активізувати роботу міжвідомчих регіональних комісій по боротьбі з туберкульозом, забезпечити поліпшення матеріально-технічної бази протитуберкульозних закладів та відділень, забезпечити комплексне лікування, повноцінне харчування та профілактичні огляди.

Мета програми

Метою Програми є поліпшення епідемічної ситуації в напрямку зниження рівня захворюваності та смертності від туберкульозу та ко-інфекції (туберкульоз/ВІЛ-інфекція), запобігання розвитку хіміорезистентного туберкульозу, підвищення ефективності лікування серед жінок та чоловіків шляхом врахування гендерних особливостей хворих осіб, поліпшення лабораторної діагностики, зниження темпів поширення мультирезистентного туберкульозу шляхом реалізації державної політики, що ґрунтується на принципах забезпечення загального та рівного доступу населення до високоякісних послуг з профілактики, діагностики і лікування туберкульозу.

Основні завдання Програми

Для досягнення визначеної цією Програмою мети слід забезпечити:

- збільшення рівня раннього виявлення туберкульозної інфекції шляхом щорічного проведення туберкулінодіагностики та профілактичних флюорографічних оглядів;
- підвищення ефективності лікування хворих на туберкульоз, з урахуванням гендерних особливостей вразливих груп осіб, в т.ч. шляхом збільшення рівня оперативного оздоровлення хворих;
- стабілізацію та зниження поширення мультирезистентного туберкульозу шляхом забезпечення соціального супроводу хворих із врахуванням потреб жінок і чоловіків;
- зниження рівня захворюваності на туберкульоз серед ВІЛ-інфікованих, шляхом ранньої діагностики з урахуванням гендерних особливостей вразливих груп осіб;
- належне дотримання вимог інфекційного контролю, з метою зниження захворюваності серед медичних працівників;
- належне функціонування системи моніторингу ефективності здійснених заходів щодо протидії захворюваності на туберкульоз в громаді;
- фінансування усіх заходів Програми (в т.ч. комплексного діагностування і лікування хворих; придбання, перевірку та обслуговування медичного обладнання.).

Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- щорічно знижувати рівень захворюваності та смертності на

туберкульоз на 1 відсоток;

- знизити показник частоти переривання лікування до 10 відсотків;
- довести кількість виявлених із застосуванням методу мікроскопії мазка мокротиння випадків захворювання на туберкульоз серед осіб, що вперше захворіли, до 50 відсотків;
- забезпечити повне одужання 70 відсотків хворих, яким вперше поставлено діагноз туберкульоз;
- запобігти поширенню мультирезистентного туберкульозу;
- запобігти поширенню ВІЛ асоційованого туберкульозу та знизити рівень смертності від ко-інфекції (туберкульоз/ВІЛ-інфекція) на 10 відсотків шляхом

застосування мультидисциплінарного підходу до надання медичної допомоги таким хворим;

- забезпечити своєчасне виявлення хворих на туберкульоз;
- зменшити кількість хворих, що лікуються повторно та перервали курс лікування;
- забезпечити належне функціонування системи моніторингу ефективності здійснених заходів щодо протидії захворюваності на туберкульоз в селах громади та ведення комп'ютерного реєстру.

Фінансове забезпечення виконання Програми

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Нижньовербізької сільської територіальної громади, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування Програми визначається щороку виходячи з можливості дохідної частини бюджету Нижньовербізької сільської територіальної громади.

**Директор КНП «Центр ПМСД
Нижньовербізької сільської ради»**

В. Кадоб'янський